

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1755/18-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Dušejov, příspěvková organizace
Sídlo	588 05 Dušejov 86
E-mail	zsdu.skola.@seznam.cz
IČ	75 022 401
Identifikátor	600 117 081
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Krejčová
Zřizovatel	Obec Dušejov
Místo inspekční činnosti	Dušejov 86, Dušejov 113, Dušejov 134
Termín inspekční činnosti	5. – 7. 12. 2018, 11. 12. a 14. 12. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dušejov, příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny.

Mateřská škola je dvoutrídni s celodenním provozem. Nejvyšší povolený počet dětí je 43, věk dětí je od dvou do sedmi let (první třída s 15 mladšími dětmi je propojena spojovací chodbou se ZŠ, druhá třída s 28 staršími dětmi se nachází v budově zdravotního střediska). Zřizovatel školy povolil škole výjimku z nejvyššího počtu dětí ve třídě. Mateřská škola neeviduje žádné dítě s potřebou podpůrných opatření. Stravování dětí probíhá ve třídách MŠ. Mateřská škola poskytuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu „Cesty nikdo nedohoní“ (dále ŠVP PV).

V aktuálním školním roce vykázala škola 92 žáků v 7 třídách, z toho 15 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Společně to dokážeme“ (dále ŠVP ZV). Zřizovatel školy povolil škole výjimku z počtu žáků na třídu. Počet žáků je stabilní.

Školní družina organizuje zájmové vzdělávání v jednom oddělení pro 34 pravidelných účastníků zájmového vzdělávání a je umístěna v budově ZŠ. Zřizovatel školy povolil škole výjimku z nejvyššího počtu žáků v oddělení. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu ŠD při ZŠ a MŠ Dušejov.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Pro období školních roků 2014/2015 až 2018/2019 vypracovala ředitelka školy koncepci rozvoje a řízení, kterou projednala s pedagogickými pracovníky a seznámila s ní zřizovatele. Z koncepce školy vychází dlouhodobý komplexní plán rozvoje, který pokrývá všechny významné oblasti činnosti organizace mimo MŠ. Z mnoha úkolů, které konkrétně rozpracovávaly jednotlivé oblasti práce školy, se podařilo většinu splnit. Mezi zatím nesplněné patří průběžné inovování školních vzdělávacích programů. Mateřská škola postrádá koncepci rozvoje. Řízením a kontrolní činností byla prostřednictvím pracovní náplně pověřena vedoucí učitelka. Uvádění začínající učitelky MŠ do praxe plní jedna z učitelek. Hospitační činnost vedení školy v ZŠ vychází z předem známých kritérií (začínající pedagogové, metody a formy výuky) a jejím výsledkem jsou konkrétní doporučení pro zlepšení práce jednotlivých učitelů. Ředitelka má dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání. Uplatňovaný demokratický styl řízení a rodinné prostředí školy vytváří vhodné podmínky pro konstruktivní dialog a otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání. Každodenní kontakt všech zaměstnanců ZŠ a MŠ vede k operativnímu obousměrnému přenosu informací.

Předškolní vzdělávání zajišťují čtyři pedagogické pracovníce a jedna školní asistentka. Základní vzdělávání zajišťuje vedle ředitelky dalších devět vyučujících a tři asistentky pedagoga. Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka, splňuje podmínky odborné kvalifikace. Tři pedagogické pracovníce nesplňují podmínky odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) v ZŠ vychází z potřeb školy i zájmu vyučujících. Jeho realizace je dále určována aktuální nabídkou a dostupností vzdělávacích akcí. V poslední době bylo vzdělávání zaměřeno např. na vedení povinné dokumentace školy, metody a formy vzdělávání. U učitelek MŠ byl zjištěn omezený výběr vzdělávacích akcí týkající se rozvoje klíčových kompetencí dětí předškolního věku, nových metod a forem předškolního vzdělávání a specifika práce pedagogů s dvouletými dětmi. Předávání informací ze seminářů a školení mezi pedagogy

je neformální a funkční. Vzájemné hospitace nejsou k získávání zkušeností a podnětů pedagogy využívány.

Materiální podmínky v MŠ jsou vyhovující ve třídě mladších dětí. Velikost a vybavení učebny poskytují vhodné zázemí pro vzdělávání dětí. Sedací nábytek ve třídě a jídelně respektuje tělesnou výšku dětí. Ve třídě umístěné v budově zdravotního střediska byly zjištěny závažné nedostatky v oblasti bezpečnosti dětí a estetiky prostředí. Nepříznivé podmínky (stísněné prostory mezi dětskými stolečky) mají negativní dopad na průběh vzdělávání.

V ZŠ je každá třída umístěna ve vlastní kmenové třídě, kromě šesté třídy, která sídlí v odborné učebně. Byly vybudovány dvě nové učebny a cílem vedení školy je prostorové podmínky pro výuku dále zlepšovat. Během hospitační činnosti se projevilo negativně nedostatečné vybavení tříd didaktickou technikou, učitelé jí nemohli využívat ke skupinové práci žáků nebo diferenciaci úkolů. Prostory školy esteticky dotvářejí výtvarné práce dětí i žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu, výuka tělesné výchovy probíhá v budově Sokola a za příznivého počasí na školním hřišti.

Vzdělávání ve ŠD probíhá ve vlastních prostorách, které jsou účelně vybaveny vzhledem k obsahu zájmové činnosti. Využívané pomůcky jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Činnosti ŠD probíhají často i v ostatních prostorách školy.

Nejdůležitějším partnerem školy jsou zákonní zástupci žáků. Komunikace s nimi probíhá mnoha způsoby (třídní schůzky, konzultace, webové stránky školy, společné aktivity, na nichž se zákonní zástupci podílejí nebo je sami organizují – ples školy). V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Škola se aktivně podílí na celé řadě kulturních a sportovních akcích. Spolupráce se školskou radou a místními organizacemi je efektivní a přináší dobré výsledky. Škola partnerství podporuje a rozvíjí.

Budovy školy byly chráněny proti vstupu nepovolaných osob. V ZŠ byl prováděn dohled nad žáky o přestávkách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelky ve třídě starších dětí během sledovaného předškolního vzdělávání volily zejména tradiční vzdělávací prostředky, metody a formy. Aktivity spontánní i řízené byly provázané a vyvážené, didakticky cílené. Během sledovaných spontánních činností se učitelky zaměřily na rozvíjení kooperace dětí při námětových a konstruktivních hrách, držení tužky a správné sezení u stolečku, orientaci v prostoru. Současně vedly děti k pracovním dovednostem a návykům. Součástí spontánních aktivit byly také výtvarné a literární aktivity, které vedly k rozvoji tvořivosti a fantazie dětí. Otevřený, vstřícný přístup učitelky k dětem, partnerská komunikace i pozitivní průběžné a závěrečné hodnocení posilovalo sebedůvěru dětí. Forma komunitního kruhu nabízela rozhovory, besedy a vyprávění. V řízených činnostech převládalo frontální vzdělávání s celou třídou dětí, kdy byla většina aktivit motivována a vedena učitelkami. Na závěr pak děti pracovaly v menších skupinkách, nešlo však většinou o činnosti kooperativní. Sebehodnocení či vzájemné hodnocení dětí bylo využíváno jen okrajově. Přebývala vnější motivace a hodnocení učitelkami. V průběhu vzdělávání byly využívány v omezené míře nové metody i formy při rozvíjení klíčových kompetencí dětí např. s využíváním prožitkového a kooperativního učení, vnitřní motivace k učení, sebehodnocení dětí.

Ve třídě mladších dětí bylo spontánní sociální učení podporováno zejména chováním a jednáním zaměstnanců školy, děti měly možnost napodobovat jejich vstřícné a respektující jednání. Vzdělávání důsledně respektovalo individuální vědomosti, dovednosti a postoje dětí a jejich specifické potřeby. Pedagogické pracovnice vhodnými prostředky podporovaly socioemocionální rozvoj dvouletých dětí.

Navštívené hodiny v ZŠ probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. Stanovené cíle vycházely ze ŠVP ZV a byly zaměřeny na vědomostní i dovednostní složku, v části hodin i na složku postojovou. Výuka byla organizačně dobře zvládnutá ve všech sledovaných hodinách. Zvolené metody a formy práce směřovaly k aktivnímu zapojení žáků, což se většinou dařilo. Žáci vzájemně spolupracovali a komunikovali. Vzdělávací cíle měly pro některé žáky odlišnou úroveň, jednalo se však o diferenciaci na základě naplňování ŠVP žáků, diferenciacie týkající se žáků bez doporučených opatření v hodinách neproběhla. Ve více než polovině hospitovaných hodin nedocházelo v závěru hodiny k hodnotící rekapitulaci, sebehodnocení podle předem známých kritérií neproběhlo. Lišilo se využití didaktické techniky v hodinách, v některých nebyla uplatněna proto, že ve třídě nebyla k dispozici.

Ve sledovaných hodinách na prvním stupni ZŠ byli žáci vhodně motivováni a povzbuzováni. Motivace žáků byla podporována častým zařazováním různorodých aktivit, podporou a povzbuzením. Všichni žáci měli dobré pracovní návyky, což se zřetelně projevilo při zadávání úkolů. Nemuselo jim být opakováno a jejich soustředění již nebylo rušeno dalším upřesňováním. Byla využívána možnost žáky více aktivizovat střídáním rytmu činností. Výborná kázeň byla dosažena především promyšleným řízením vyučovacího procesu. Vyučující měli přirozenou autoritu. Dávali najevo respekt k myšlenkám a názorům žáků a podporovali jejich vyjadřování i rozvoj. Žáci byli aktivní a dostávali příležitost organizovat svou vlastní práci. Stanovené cíle výuky se dařilo plnit. Při podpoře čtenářské gramotnosti vyučující přispívali ke kultivaci mluveného projevu žáků používáním spisovného jazyka a při prohlubování matematické gramotnosti bylo pozitivním rysem zaměření úkolů na konkrétní životní situace. Přírodovědná gramotnost byla budována s využíváním bezprostředního kontaktu s přírodním prostředím.

Hospitované hodiny na druhém stupni se vyznačovaly promyšleným obsahem a aktivitou všech žáků. Frontální výuka a řízené rozhovory probíhaly ve všech shlédnutých hodinách. Chybělo zpestření a zefektivnění výuky využitím dalších vhodných forem a metod práce. V několika vyučovacích hodinách učitelé pracovali s kvalitními názornými pomůckami, se kterými měli žáci možnost manipulovat, v několika hodinách byla vhodně využita interaktivní technika. Tato práce žáky dostatečně aktivizovala a vybízela k vzájemné komunikaci a spolupráci. Ve výuce byly ve velké míře využívány didaktické pomůcky. Pouze ve dvou z hospitovaných hodin byly vhodně využívány mezipředmětové vztahy a často byla výuka zaměřena na praktické využití poznatků v běžném životě.

Ve všech hodinách byla realizována podpůrná opatření doporučená školním poradenským pracovištěm. Všichni vyučující žáků se ŠVP měli informace o jejich potřebách a v hospitovaných hodinách byla podpůrná opatření poskytována dle doporučení poradenských zařízení.

Převážně na prvním stupni ZŠ a částečně na druhém stupni je do výuky zařazena dopravní výchova. Při její výuce jsou využívány multimediální pořady, pracovní listy i soubor speciálních pomůcek (dopravní značky, dopravní situace). Dvakrát ročně navštěvují žáci čtvrtých ročníků dopravní hřiště. Účastní se soutěží s tematikou dopravní výchovy. Některé třídy druhého stupně realizují v rámci dopravní výchovy cyklistický výlet, kde si ověřují řešení dopravních situací v praxi.

Během vzdělávání ve školní družině byli žáci formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí. Sledované činnosti byly tematicky vhodně zaměřené na období adventu. Probíhaly výtvarné činnosti, které rozvíjely esteticko-výchovné dovednosti žáků. Žáci pracovali na různých úkolech ve skupinách, které si volili podle svých zájmů. Zvolené činnosti vytvářely mezi žáky pozitivní vztahy. Žákům se SVP byla poskytována vhodná individuální péče.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nejstarší děti se učily vytvářet a respektovat pravidla chování a jednání. V námětových a skupinových tvořivých hrách se chovaly převážně ohleduplně. Mladší děti se začínaly úspěšně učit přijímat a respektovat druhé, a to zejména při práci v menších skupinách. Pozitivní výsledky vzdělávání byly shledány u starších dětí v oblasti předčtenářské gramotnosti. Tyto děti uměly pozorně naslouchat čtenému textu a následně jej stručně reprodukovat, pracovat s knihami a encyklopediemi, dramatizovat příběhy a pohádky. Většina dětí měla dobré poznatky o přírodě a společnosti, o kulturním i technickém prostředí. Během sledovaných činností děti dokázaly při hrách, rozhovorech a řízených činnostech používat již získané informace z oblasti předmatematické gramotnosti. Úměrně svému věku prokazovaly dobré pohybové schopnosti při procvičování jemné motoriky a grafomotoriky. V oblasti rozvíjení slovní zásoby a souvislého vyjadřování nejstarších dětí byla zřejmá systematická péče a časté procvičování. Mateřská škola prezentovala vzdělávací výsledky na výstavkách v prostorách školy.

Významným přínosem k obohacení nabídky MŠ byly příležitostné akce (předplavecký výcvik, návštěvy městské knihovny v Jihlavě, společné tvoření rodičů a dětí, návštěvy v ZŠ, dopravní olympiáda, besídky pro rodiče). O výsledcích vzdělávání byli rodiče informováni prostřednictvím třídních schůzek, aktuální informace byly rodičům poskytovány na nástěnkách v šatně dětí.

Výsledky vzdělávání žáků škola pravidelně a podrobně publikuje ve výročních zprávách. S konkrétními výstupy však škola dosud cíleně nepracuje, nevyvozuje závěry a opatření ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení žáků probíhá nejen na pedagogických radách, ale problematiku průběžných výsledků žáků probírají pedagogové také v závěru provozních porad každý měsíc. Vzájemná informovanost vychází z každodenního kontaktu všech pedagogů. Na aktuální situace pedagogové pružně reagují, komunikují se zákonnými zástupci a hledají společná řešení.

Škola se cíleně věnuje logopedické podpoře dětí již od MŠ, a tak jsou na počátku školní docházky téměř všechny řečové nedostatky eliminovány.

Na ojedinělý výskyt nežádoucích jevů (např. 5 neomluvených hodin u dvou žáků) škola reaguje komunikací s rodiči i svoláním výchovné komise. Žáci si poučeně vybírají studium na středních školách, na vytypované školy se dostávají a nastupují ke studiu, ojediněle odchází také na víceletá gymnázia.

Škola vyhlašuje každý rok jeden velký projekt. Loňský školní rok to byl projekt ke stému výročí Československé republiky. Předcházel projekt s názvem Významné dny a tvořil zajímavý soubor menších projektů začleňovaných do výuky – Světový den vody, Den Slunce, Mezinárodní den hor, Den stromů.

Ve dvou třídách na druhém stupni a jedné třídě prvního stupně úzce a efektivně spolupracují asistentky pedagoga s vyučujícími. Činnost školního poradenského pracoviště koordinuje a zajišťuje ředitelka školy, která je garantem kvality poskytovaných podpůrných opatření

a respektování SVP žáků školy. Preventivní program nabízí cílené konkrétní preventivní aktivity (např. programy centra prevence Vrakbar, střediska výchovné péče) a obsahuje také propracované strategie předcházení rizikovému chování a strategie řešení nežádoucích jevů, která jsou v souladu s metodickými doporučeními MŠMT. Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje se třídními učiteli a účinně komunikuje se zákonnými zástupci žáků.

Závěry

Vývoj školy

- zkvalitnění materiálních a prostorových podmínek vzdělávání v ZŠ i v jedné třídě MŠ
- stabilizace pedagogického sboru

Silné stránky

- pedagogické pracovnice vhodnými prostředky podporují socioemocionální rozvoj dvouletých dětí
- pedagogové svým jednáním a vystupováním pozitivně ovlivňují klima školy a prosociální vztahy mezi všemi aktéry předškolního i základního vzdělávání

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- škola postrádá koncepci rozvoje MŠ
- jedna z budov MŠ vykazuje nedostatky v oblasti bezpečnosti dětí a estetiky prostředí
- omezený výběr DVPP ohledně rozvoje klíčových kompetencí dětí předškolního věku, nových metod a forem předškolního vzdělávání
- absence diferenciací výuky vzhledem k individualitě žáků v ZŠ

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vytvořit koncepci rozvoje MŠ
- přijmout opatření k odstranění bezpečnostních rizik materiálního zázemí jedné z budov MŠ
- vytvořit plán DVPP s akcentem na využívání prožitkového a kooperativního učení v MŠ, na vzdělávání dvouletých dětí, dětí předškolního věku, na rozvoj klíčových kompetencí dětí a nových metod i forem předškolního vzdělávání, v ZŠ se v DVPP zaměřit na oblast forem a metod práce a jejich následného zavádění do výuky
- zřídit v MŠ u nejstarších dětí koutky či centra aktivit, kde by měly děti možnosti vlastního objevování a prožitku a kde by převažovala vnitřní motivace

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných

při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele, ze dne 7. 5. 2014
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Cesty nikdo nedohoní“, s účinností od 3. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Společně to dokážeme“, s účinností od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program ŠD při ZŠ a MŠ Dušejov, s účinností od 1. 9. 2017
5. Organizační řád školy – Školní řád, s platností od 1. 9. 2017
6. Organizační řád školy – Školní řád MŠ, s platností od 1. 9. 2017
7. Organizační řád školy – Provozní řád školní jídelny, s platností od 1. 9. 2017
8. Organizační řád školy – Vnitřní řád školní družiny, s platností od 1. 9. 2017
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
10. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
11. Rozvrhy hodin ve školním roce 2018/2019
12. Dokumentace školní jídelny, školní rok 2018/2019
13. Dokumentace školní družiny, školní rok 2018/2019
14. Personální dokumentace, školní rok 2018/2019
15. Žákovské knížky, školní rok 2018/2019
16. Přehled hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2017/2018
17. Zápisy z hospitační činnosti ve školním roce 2017/2018
18. Plán DVPP na školní rok 2018/2019
19. Zápisy z jednání pedagogické rady MŠ a ZŠ
20. Plán práce na školní rok 2018/2019
21. Plán práce mateřské školy, 2018/2019
22. Udělení výjimky u počtu dětí v jednom oddělení školní družiny, ze dne 9. 10. 2018
23. Výjimka z počtu dětí na třídu mateřské školy, ze dne 9. 10. 2018
24. Výjimka z počtu žáků na třídu základní školy, ze dne 9. 10. 2018
25. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, č. j. 33/2017
26. Výkaznictví školy na školní rok 2018/2019
27. Materiály školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/2019
28. Výkaznictví školy na školní rok 2018/2019
29. Osobní spisy s čísly 009, 003 a 013
30. Školní matrika školy
31. Kniha úrazů, založená 12. 3. 2004 do data inspekční činnosti
32. Doporučení školského poradenského zařízení, ze dne 21. 2. 2018
33. Třídní knihy na školní rok 2018/2019

34. Třídní knihy mateřské školy, přehledy docházky dětí
35. Provozní porada konaná dne 27. 9. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Pulkrab v. r.

Mgr. Marie Linhartová, školní inspektorka

Linhartová v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Votavová v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

M. Nováková v. r.

V Jihlavě 10. 1. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marcela Krejčová, ředitelka školy

Mgr. Marcela Krejčová v. r.

V Dušejově 15. 1. 2019